
Je to 110 let, co se narodila první doktorka práv

Je to 110 let, co se narodila první doktorka práv

Byla první ženou, která vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. Stala se tedy první doktorkou práv v Československu. Anděla Kozáková-Jírová.

V pondělí uplynulo 110 let ode dne, kdy se narodila.

Ženy mohly v českých zemích studovat od konce 19. století, v té době však jen filozofii nebo medicínu. Teprve dvacet let po promoci prvních lékařek či filozofek se pro ženy otevřela další možnost – studium práva a techniky. Bylo to v roce 1918. Ženy však měly problémy i po studiu. Když se chtěly prosadit v povoláních dříve vyhrazeným jen mužům, často narazily. A platilo to i pro právničky.

Prvním odvětvím, jehož zástupci připustili přijímání právniček, bylo notářství. Právě tomu dala přednost i Anděla Kozáková-Jírová.

„První advokátkou se tak stala její vrstevnice Matylda Mocová-Wíchová,“ píše na svém webu Česká advokátní komora. Kozáková-Jírová si v notářství později připsala i další prvenství – v září 1938 byla jmenována veřejným notářem.

Ještě za studií se Kozáková-Jírová přátelila s Miladou Horákovou. Společně s dalšími vysokoškolačkami našla cestu k ženskému hnutí. V boji za rovný přístup žen a mužů ve státní a veřejné správě se angažovala ve Sdružení vysokoškolsky vzdělaných žen.

Vté době měly právničky nesnadné postavení. Jen málokdo si dovedl představit ženu v roli soudkyně, advokátky nebo notářky. Také do roku 1925 žádná kvalifikovaná právnička nezískala stálé místo v justici. Dnes je podíl soudkyň 62 procent, státních zástupkyň 54 a advokátek 40 procent.

Kozáková-Jírová se však nezajímala jen o právo. Jako majitelka sbírek bibliofilských tisků a starého skla měla blízko také k umění.

Od roku 1949 žila v exilu. Zemřela v americké Santa Barbaře 1. června 1986 ve věku 89 let.